

O DIVLJIM DETEKTIVIMA¹

Završavanje romana nam nosi izvesna, ne baš brojna zadovoljstva, a jedno od njih jeste da počnemo da ga zaboravljamo, da ga se sećamo kao sna ili košmara koji se razobličuje i dopušta nam da ga sučelimo sa novim knjigama i danima, lišeni tog balasta da smo najverovatnije mogli da ga učinimo boljim, ali u tome nismo uspeli. Kafka, koji je najbolji pisac ovog veka, bio je u pravu kada je tražio od prijatelja da spali njegovo celokupno delo. Zadatak je poverio Brodu sa jedne strane, a sa druge svojoj prijateljici Dori. Brod je bio pisac i nije ispunio obećanje koje je dao Kafki. Dora je bila, manje-više, nepismena i verovatno je volela Kafku više no Brod, a *pretpostavlja se* da je doslovno udovoljila molbi svog ljubavnika. Svi pisci, a naročito na dan kad nam je sve ravno ili na dan posle ili tokom onoga za šta uzalud verujemo da je dan posle, nosimo u sebi dva demona ili heruvima zvana Brod i Dora. Jedan je uvek veći od drugog. Brod je, uopšte, veći ili potentniji od Dore. Ne i za mene. Dora je dosta veća od Broda i zahvaljujući njoj mogu da zaboravim šta sam napisao kako bih se posvetio pisanju nečeg novog bez bolnog stida ili kajanja. Tako da su *Divlji detektivi* mahom zaboravljeni. Jedva da se usuđujem da kažem još ponešto o njima. Čini mi se da u tom romanu, s jedne strane, vidim čitanje, jedno od mnogih, *Haklberi Fina* Mark Tvena. Misisipi *Divljih detektiva* je protok glasova u drugom delu romana. Sa druge strane posredi je manje-više verna transkripcija života meksičkog pesnika Marija Santjaga, čiji sam, srećom, bio prijatelj. U tom smislu, roman nastoji da oslika izvestan generacijski poraz i sreću jednog pokolenja, sreću koja je s vremena na vreme bila isto što i snaga i njene granice. Očigledno je da sam stalni dužnik Borhesovog i Kortasarovog opusa. Mislim da moj roman ima gotovo onoliko čitanja koliko je u njemu glasova. Može da se čita kao agonija. A može i kao igra.

Izvornik: Roberto Bolaño, "Acerca de *Los detectives salvajes*", Manzini (2002), str. 203–204.

(Sa španskog preveo **Igor Marojević**)

---

¹ „Objavljeno u programu podeljenom publici prisutnoj na dodeli Nagrade 'Romulo Galjegos'." (Prim. aut.)